מא:], ג) [ברכות ד: קדושין לה: צ"ב ח: ט. ע"ו

לד: סנהדרין ל. שבועות

כב: וע"ם בתוס׳ ד״ה

לב. וע"ם כמום ל"ה אב"א זכחים ב. ז: מנחות ב. יג: עג: חולין קיח:

תמורה ל:], ד) [לעיל כב: וש"ג ועי' מ"ש שם בשם

הערוך והסמ"ע והתי"ט],

ה) בדפו"י תנא נמי. ו) סגי הכי. יעב"ן, ז) [ער

תוס' ב"ב קנד: ד"ה ברס

ותום׳ בכורות ד: ד״ה

,[636]

חורה אור השלח

1. כי ישבו אחים יחדו

לו לא תהיה אשת המת

הַחוּצָה לְאִישׁ זֶר יְבָמָה יָבֹא עָלֶיהָ וּלְקָחָה לוֹ

גליון הש"ם

תום' ד"ה תגלי מילתא וכו' דאמר לקמן דף למ

ובו'. ל"ל דף קיא ע"ב:

דכרים כה ה

יִּבְמָה: וְיִבְּמָה:

א א מיי׳ פ״א מהלכות

יצום הלכה כ סמג עשין נא טוש"ע אה"ע מימן קסד סעיף ב: ב ב חייי שם הלכה כב מור ש"ע שם סעי"ה: ג מיי פ"א מהלכות

שגגות הלכה א: שגבות הכנה מ. ד מיי' פ"א מהלכות יבום הלכה כג סמג עשין נא טוש"ע אה"ע סימן קסד סעיף ו: ה מיי' פ"ח מהלכות

שנגות הלכה ב: פ"א מהלכות יבום הלכה כ סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קסד סעיף ב: סעיף ב: ז ז מיי׳ שם טור ש״ע שם

:סעיף

תוספות ישנים

החולץ ליבמתו ונמלאת מעוברת. ומיירי שחלך לה מוך שלשה חדשים דאי לאחר ג' חדשים לא מצי למימר לקמן בזמן שהולד של קיימא חייבין בקרבן שהרי אנוס הוא אחרי שעשה כתקנת חכמים אלה מיירי תוך שלשה חדשים ומזיד לה הוי דסבור הוא שאינה מעוברת ואע"ג ולא תתייבס עד שיעברו ומו מחייכט עד עיעכוד ג' חדשים מ"מ דיעבד שפיר דמי נולהכי לא נקט ברישא החולן למעוברת משום דבעי למתני הכונס ונמלאת מעוברת והתם לא מצי למימר הכונם למעוברת דא"כ לא אמרינו מן האחין.] ולהכי נקט החולך למעוברת משום דאשמעינן דאע"ג דידע שפיר שהיא מעוברת קאמר ר' יוחנן דאינה נריכה מלינה [שהחלינה] מעולה:

תום' חד מקמאי פ"ד איתמר החולץ למעוברת והפילה ר"י אומר אינה צריכה חליצה . חליצה מן האחים חליצת מעוברת לאו שמה חליצת מעובות לאו שמה חליצת יהלכתא כר״ל ומודה י״ל דפסולה לכהונה לחומרא ופסלה מן האחים וצרתה פסולה לו ולאחין . ולחומרא כללא דמילתא חליצת מעוברת שהפילה החולץ למעוברת והולד בן קיימא תרוייהו מודו דלאו שמה חליצה כלל ולא פסלה מן הכהונה . תניא הכונס את יבמתו לא תנשא צרתה [שמא] לא יהיה הולד בן קיימא וביאת מעוברת לאו שמה ביאה וא"ת הלך אחר רוב נשים ורוב נשים וולד של קיימא ילדן ולד אינו פוטר עד שיצא לאויר העולם והא דקתני רישא שמא לא יהא ולד של קיימא לאו דוקא שמא דבין יהא ואד ייקא שנא דבן ווא ולד של קיימא ובין לא יהא ולד של קיימא לא

:תנשא צרתה

החולץ דיבמתו ונמצאת מעוברת. הא דלא נקט החולץ החולץ, הוא מוסר בקרובוסיה. דלאו חלילה היא דהא לא בעיא:
למעוברת כדנקט בגמ' משום דרבותא היא דאש"ג דלא
קרובותיה וקרוביו מפרש לקמן במתני' [מ:] הגך דנאסרות

היה עוברה ניכר בשעת חליצה ונראית חליצה מעולה אפילו הכי לא פסלה בזמן שהולד של קיימא ובגמ' נקט נמי למעוברת לרבותא דאע"פ שהוכר עוברה כיון שהפילה

חלילה מעלייתא הויא א"נ נקט נמלאת משום סיפא דהתם לא מלי למיתני הכונס ליבמתו מעוברת דא"כ מזיד הוא ולא מיחייב קרבן דלא שב מידיעתו הוא:

ונמצאת מעוברת. נחולן חוך ג' חדשים איירי דומיא

דסיפא דהכונס יבמתו דאיירי תוך ג׳ דאי לאחר ג' אמאי חייב קרבן כיון דרוב נשים עוברן ניכר לשליש וזו הואיל ולא הוכר עוברה מאי הוה ליה למיעבד וכה"ג אמרינן בשבועות (דף ית. ושם) פרט לחנום גבי שלח בשעת וסתה וא"ת אם כן אם אין הולד של קיימא אמאי אסור בקרובותיה דתוך שלשה חדשים לאו חלינה היא דהא תנן לקמן היבמה לא תחלוך ולא תתייבם עד שיהיו לה ג' חדשים ומפרש בגמ' טעמא דכיון דאינה עולה ליבום אינה עולה לחלילה ואר"י דנהי דלאו חלילה היא מ"מ אסור בקרובותיה כיון דמדאוריי׳ הויא חלילה [א] ועוד דדיעבד אם חללה אפילו מדרבנן אינה לריכה חלינה אחרת דאמר לקמן יבמה שחלנו לה אחין בתוך ג' לריכה להמתין ג' חדשים משמע דלה בעיה חלינה: צריכה חליצה מן האחין. לאו

דוקא מן האחין דה״ה

דלא פקעה זיקת החולץ [ב] אי נמי מן האחין של מת קאמר: והא דית כיון דהפילה לבסוף אבל בר קיימא לא א"נ כשהוא בר קיימא נפקא לן מלהקים שם ומלא ימחה פרט לזה שחין שמו מחוי: דריש לקיש סבר בן אין לו עיין עליו. הואיל ובאותה שעה היה ראוי להתקיים וא"ת א"כ תפטר לשוק בלא חלינה כמו בזרע פסול דנפהא לן ולעיל דף כב:) נמי מאין לו ואמאי נמי אמרינן לקמן דולד אינו פוטר עד שיצא לאויר העולם ויש לומר דאמרינן נמי עיין עליו שלא תחלוך ולא תנשא כל זמן שעומדת בספק: תגלי מילתא למפרע לא אמריגן. אע"ג דלקמן (דף מה:) גבי ספקות שקידש אחת משתי אחיות חשבינן לה בת חליצה ויבום כיון דאם יבוא אליהו ויאמר דהא קדיש לא דמי דהכא אין זה ספק ראוי להתברר עכשיו שא״א לידע העתידות אבל התם א"ל לידע אלא מה שבאותה שעה וא"ת לריש להיש הכונס יבמתו מעוברת והפילה אמאי פטור מן הקרבן כיון דביאת מעוברת לא שמה ביאה א"כ אשת אח שלא במקום מלוה היא ואר"י דאפ"ה לא מחייב מידי דהוה אקטן שבא על יבמתו גדולה

דאמר לקמן ^{® (דף למ)} דמגדלנו: רצה יוציא רצה יקיים מיבעיא דיה. והא דקתני לעיל גבי ד׳ אחין ב"ש אומרים יקיימו ולא קתני רצו

משום דהתם ליכא למיטעי: הרי זו לא תנשא צרתה. כ״ש היא שלא תנשא ושלא תבעל אלא לרתה אינטריך שלא תאמר תנשא ממה נפשך: בולד עדמא דא פדיגי. הא דקאמר לעיל איחיביה הכונס יבמחו

החולץ אליבמתו ונמצאת מעוברת וילדה בזמן שהולד של קיימא הוא

מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מז הכהונה איז הולד של קיימא הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה יהכונם את יבמתו ונמצאת מעוברת וילדה בזמן שהולד של קיימא יוציא יוחייבין בקרבן ואם אין ולד של קיימא יקיים יספק בן תשעה לראשון ספק בן שבעה לאחרון יוציא והולד כשר הוחייבין באשם תלוי: גבו' איתמר החולץ למעוברת והפילה רבי יוחגן אמר אינה צריכה חליצה מן האחין ר"ל אמר יצריכה חליצה מן האחין סר' יוחנן אמר א"צ חליצה מן האחין חליצת מעוברת שמה חליצה וביאת מעוברת שמה ביאה ור"ל אמר צריכה חליצה מן האחין חליצת מעוברת לא שמה חליצה יוביאת מעוברת לא שמה ביאה במאי קמפלגי איבעית אימא קרא ואיבעית אימא י סברא 6 איבעית אימא סברא רבי יוחנן סבר אם יבא אליהו ויאמר דהא דאיעברא מפולי מפלה מי לאו בת חליצה ויבום היא השתא נמי תגלי מילתא למפרע ור"ל אמר תגלי מילתא למפרע לא אמרינן ואיבעית אימא קרא רבי יוחגן סבר יובן אין לו אמר רחמגא והא לית ליה ור"ל סבר ובן אין לו ייעיין עליו איתיביה ר' יוחנן לר"ל אין הולד של קיימא הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה בשלמא לדידי דאמינא חליצת מעוברת שמה חליצה משום הכי

פסלה אלא לדידך דאמרת חליצת מעוברת לא שמה חליצה אמאי פסלה מן

הכהונה א"ל מדרבנן ולחומרא בעלמא א"ד איתיביה ריש לקיש לר' יוחנן אין

הולד של קיימא הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן

הכהונה בשלמא לדידי דאמינא חליצת מעוברת לא שמה חליצה היינו דקתני

פסלה מן הכהונה לחומרא ולא קתני אינה צריכה חליצה מן האחין אלא

לדידך אִינה צרִיכה חליצה מן האחין מיבעי ליה א"ל אין הכי נמי ואיידי דתנא

רישא לא פסלה תנא ססיפא פסלה איתיביה רבי יוחנן לר"ל אין הולד של

קיימא יקיים בשלמא לדידי דאמינא חליצת מעוברת שמה חליצה וביאת

מעוברת שמה ביאה משום הכי קתני יקיים אלא לדידך דאמרת חליצת

מעוברת לא שמה חליצה וביאת מעוברת לא שמה ביאה יחזור ויבעול

ויקיים מיבעי ליה מאי יקיים יחזור ויבעול ויקיים דלא יִסגי איכא דאמרי

איתיביה ר"ל לרבי יוחנן אין הולד של קיימא יקיים בשלמא לדידי דאמינא חליצת מעוברת לא שמה חליצה וביאת מעוברת לא שמה ביאה היינו דקתני

יקיים יחזור ויבעול ויקיים דלא סגי בלאו הכי אלא לדידך רצה יוציא רצה

יקיים מיבעי ליה אה"נ איידי דתנא רישא יוציא תנא נמי סיפא יקיים מיתיבי

הכונם את יבמתו ונמצאת מעוברת הרי זו לא תנשא צרתה שמא יהא ולד

קרובותיה וקרוביו מפרש לקמן במתני' [מ:] הנך דנאסרות

אח שלא במקום מצוה: הולד כשר.

ממה נפשך: בבו' אינה לריכה חלילה

על האיש מחמת אשתו וקרוביו שנאסרים על האשה מחמת בעלה:

אם אין הולד של קיימא. שהיה נפל: וחייבין בקרבן. שבעל אשת

מן האחין. דהך חלינה מעלייתא היא: שמה חלילה. היכא דהפילה דאיגלאי מילתא דבת חליצה הואי: מדרבנן ולחומרת. דלמה התי למישרי חלולה לכהונה דלא ידעי דהואי מעוברת: היינו דקתני פסולה ולחומרת. ולח קתני בהדיא אין לריכה חלילה מן האחין: אלא לדידך. דאמרת חליצה מעלייתא היא לישמעינן הא דאינה לריכה חלילה ואנא ידענא דאסורה בקרוביו ופסלה מו הכהונה: ואיידי דתנא רישא לא פסלה. ולא תנא חליצה דהתם לא מצי למימר ולריכה חלילה תנא נמי סיפא פסלה ולא איירי בחלילה: אין הולד של קיימא יקיים. הכונס יבמתו ונמלאת מעוברת: היינו דקתני יקיים. דלח מלריך ביאה לאחר שהפילה ואם בא לגרשה בגט מגרשה דאיפטרה לה בביאה קמייתא וביאת מעוברת שמה ביאה דקס"ד יקיים דקתני מתני' לאו חובה היא אלא החירא משום דתנא רישה אם הולד של קיימה יוניה: דלה סגי בלא"ה. דלא מיפטרה בלא ביאה לאחר שהפילה דאם לא יחזור ויבעול לא מצי למפטרה בגט דאין אדם יכול להוליא את יבמתו בגט אא"כ כנסה תחלה וביאת מעוברת לאו שמה ביאה ובחליצה נתי לא אפשר לתפטרה הואיל ומ"מ בא עליה: רלה יוליא. בגט רלה יקיים מיבעי ליה: אלא שמא לא יהא ולד של קיימה. ונמלחת זקוקה ליבם וביחת מעוברת לח שמה ביחה:

הגהות הב״ח (h) גמרא איבעית אימא קרא ואיבעית אימא סברא איבעית אימא קרא ר יוחגן סבר ובן אין וכו׳ עיין עליו ואיבעית אימא סברא ר׳ יוחגן

. סבר אם יבא וכו' לא :3"55

הגהות הגר"א

ועוד דדיעכד כו'. נ"ב וג"ח הכל לכתחלה דדיעבד אף יבום מהני (עמ"ש רבינו באה"ע סי' קסד ס"ק ב') אלא דבירושלמי אמר בהדיא דלריך חלילה אחרת אבל גמרא דידן פליגא . כמ"ם חום' וטמש"ם בדברי הירושלמי (ע"ש בס"ק ה): הירושלמי (ע"ש בס"ק ה): [ב] שם ד"ה לריכה. א"נ מן האחין כו'. נ"ב וע"ל עט ב' במחני' (איילונית שחלצו לה אחין. כ"כ רבינו להדיא באה"ע שם ס"ק ח' בכי"ק ונשמט בדפוס):

מוסף רש"י

ספק בן תשעה לראשון. הינתה שנתיינתה נתוך שלשה . רריח) ונתנא שבא על אשת את שיש לה בנים שהוא בכרת (שם). ובן אין לו עיין עליו. מני למכתב ובן אן אן כסף, וכמו מאן יבמי (דברים כה) מאו בלעם אין למדרש עיין עליו דאם ים לו בן בעולם פוטר

בן קיימא אדרבה כי הוי הולד בן קיימא מיפטרה צרתה אלא אימא שמא לא יהא הולד בן קיימא ואי פ"ד ביאת מעוברת שמה ביאה אמאי לא תנשא צרתה תיפטר בביאה של חבירתה אמר אביי בביאה כולי עלמא לא פליגי דלא פטרה כי פליגי בחליצה רבי יוחגן סבר חליצת מעוברת שמה חליצה ביאת מעוברת לא שמה ביאה ר"ל סבר ביאת מעוברת לא שמה ביאה וחליצת מעוברת לא שמה חליצה אמר ליה רבא מה נפשך אי ביאת מעוברת שמה ביאה חליצת מעוברת שמה חליצה ואי ביאת מעוברת לא שמה ביאה חליצת מעוברת נמי לא שמה חליצה דהא קי"ל

להד"מ וכה"ג איכא בפרק המפלת (נדה דף כד.) גבי פניו ממוסמסין ובכמה דוכמין: בי פדיגי בחדיצה. ובביאה מודה שלא יבא לידי איסור: